

Kawża C-132/10

Olivier Halley et

vs

Belgische Staat

(talba għal deċiżjoni preliminari mressqa

mir-Rechtbank van eerste aanleg te Leuven)

“Tassazzjoni diretta — Moviment liberu tal-kapital — Artikolu 63 TFUE — Taxxa tas-suġġessjoni fuq l-azzjonijiet irreġistrati — Terminu ta’ preskrizzjoni għall-valutazzjoni tal-azzjonijiet f’kumpanniji mhux residenti itwal minn dak applikabbli għall-kumpanniji residenti — Restrizzjoni — “ustifikazzjoni”

Sommarju tas-sentenza

Moviment liberu tal-kapital — Restrizzjonijiet — Leżiżlazzjoni fiskali — Taxxa fuq is-suġġessjoni

(Artikolu 63 TFUE)

L-Artikolu 63 TFUE għandu jiġi interpretat fis-sens li jipprekludi leżiżlazzjoni ta’ Stat Membru milli tipprovi, fil-qasam tat-taxxa tas-suġġessjoni, terminu ta’ preskrizzjoni ta’ għaxar snin għall-valutazzjoni ta’ azzjonijiet irreġistrati ta’ kumpannija li tagħha l-mejjet kien azzjonista u li s-sede ta’ tmexxija effettiva tagħha tkun stabbilita fi Stat Membru ieor filwaqt li dan l-istess terminu jkun ta’ sentejn meta s-sede ta’ tmexxija effettiva tinsab fl-ewwel Stat Membru.

Fil-fatt, l-applikazzjoni ta’ tali terminu ta’ preskrizzjoni itwal fuq l-eredi li għandhom azzjonijiet f’kumpannija li s-sede ta’ tmexxija effettiva tagħha hija stabbilita fi Stat Membru ieor jista’ jkollha l-konsegwenza li tiddiswadi lir-residenti tal-ewwel Stat milli jinvestu jew milli jgħommu investimenti f’assi li jinsabu barra minn dan l-Istat Membru, peress li l-eredi tagħhom ikunu jinsabu iktar spiss f’inġertezza fir-rigward tal-possibbiltà li jkunu s-suġġett ta’ kontroll fiskali.

Tali leżiżlazzjoni ma hijiex iġġustifikata mill-ġurata li tiġi għurata l-effikaġja tal-kontrolli fiskali u lanqas mill-għan ta’ ġrieda kontra l-frodi fiskali fil-każ fejn l-applikazzjoni ġenerali tat-terminu ta’ għaxar snin ma jirrigwarda bl-ebda mod iġ-ġmien meġtieġ sabiex jintuġa effettivament il-mekkaniżmu ta’ għajnuna reġiproka jew mezzi alternattivi oġra li jippermettu li jiġi investigat il-valur tal-azzjonijiet ikkonġernati. Għandha ssir fil-fatt distinzjoni bejn sitwazzjoni li fiha elementi li huma taxxabli ma jkunux ġew iddikjarati lill-awtoritajiet fiskali nazzjonali, liema awtoritajiet ma jkollhom l-ebda ġjiel dwar l-eżistenza tal-imsemmija elementi sabiex ikunu jistgħu jibdeu investigazzjoni, minn sitwazzjoni li fiha l-imsemmija awtoritajiet ikollhom informazzjoni dwar dawn l-elementi taxxabli. Meta l-awtoritajiet fiskali ta’ Stat Membru jkollhom l-indizzji li jippermettulhom jikkomunikaw, kemm jekk permezz tal-mekkaniżmu ta’ għajnuna reġiproka prevista fid-Direttiva 77/799, dwar l-għajnuna mill-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri fil-qasam tat-taxxa diretta, kemm permezz ta’ konvenzjonijiet bilaterali, sabiex dawn l-awtoritajiet tal-aġġar jgħaddulhom l-informazzjoni neġessarja sabiex jiġi stabbilit l-ammont preġiġ tat-taxxa, is-sempliġi fatt li l-ġeġjeġ taxxabli kkonġernati jinsabu fi Stat Membru ieor ma jiġi ġustifikax l-applikazzjoni ġenerali ta’ terminu addizzjonali ta’ rettifika li ma jirrigwarda bl-ebda mod iġ-ġmien meġtieġ sabiex jintuġa

b'mod għaqli dan il-mekkaniżmu ta' għajjnuna reżiproka.

(ara l-punti 24, 30, 33, 36, 39, 40 u d-dispożittivi)

SENTENZA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (It-Tieni Awla)

15 ta' Settembru 2011 (*)

“Tassazzjoni diretta – Moviment liberu tal-kapital – Artikolu 63 TFUE – Taxxa tas-suqessjoni fuq l-azzjonijiet irreżistrati – Terminu ta' preskrizzjoni għall-valutazzjoni tal-azzjonijiet f'kumpanniji mhux residenti itwal minn dak applikabbli għall-kumpanniji residenti – Restrizzjoni ta' ġustifikazzjoni”

Fil-Kawża C-132/10,

li għandha b'ala suqett talba għal deċiżjoni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mir-Rechtbank van eerste aanleg te Leuven (il-Belġju), permezz ta' deċiżjoni tat-12 ta' Frar 2010, li waslet fil-Qorti tal-Ġustizzja fil-15 ta' Marzu 2010, fil-proċedura

Olivier Halley,

Julie Halley,

Marie Halley

vs

Belgische Staat,

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (It-Tieni Awla),

komposta minn J. N. Cunha Rodrigues, President tal-Awla, A. Arabadjiev, A. Rosas, U. Löhmus (Relatur) u A. Ó Caoimh, Imqallfin,

Avukat ġenerali: N. Jääskinen,

Reżistratur: M. Ferreira, Amministratur Prinċipali,

wara li rat il-proċedura bil-miktub u wara s-seduta tat-13 ta' Jannar 2011,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippreżentati:

- Għas-Sinjuri Halley, minn A. Biesmans u R. Deblauwe, avukat,
- għall-Gvern Belġjan, minn M. Jacobs u J.-C. Halleux, b'ala aqenti,
- għall-Kummissjoni Ewropea, minn R. Lyal, P. van Nuffel u W. Roels, b'ala aqenti,

wara li rat id-de?i?joni, me?uda wara li nstema' l-Avukat ?enerali, li l-kaw?a tinqata' ming?ajr konkluzjonijiet

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 It-talba g?al de?i?joni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikoli 26 TFUE, 49 TFUE, 63 TFUE u 65 TFUE.

2 Din it-talba ?iet ippre?entata fil-kuntest ta' kaw?a bejn O. Halley, J. Halley u M. Halley kontra l-Belgische Staat dwar it-taxxa ta' su??essjoni dovuta fuq azzjonijiet irre?istrati ta' impri?a li g?andha s-sede ta' tmexxija effettiva tag?ha barra mill-Bel?ju.

Il-kuntest ?uridiku

Il-le?i?lazzjoni tal-Unjoni

3 Skont l-Artikolu 1(1) tad-Direttiva tal-Kunsill 88/361/KEE, tal-24 ta' ?unju 1988, g?all-implimentazzjoni tal-Artikolu 67 tat-Trattat [Artikolu m?assar mit-Trattat ta' Amsterdam] (?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti: Kapitolu 10, Vol. 1, p. 10):

“Ming?ajr pre?udizzju g?ad-dispo?izzjonijiet segwenti, l-Istati Membri g?andhom jabolixxu restrizzjonijiet fuq il-movimenti ta' kapital li jse??u bejn persuni residenti fi Stati Membri. Biex jiffa?ilitaw l-applikazzjoni ta' din id-Direttiva, movimenti ta' kapital g?andhom jkunu kklassifikati skond in-Nomenklatura fl-Anness I.”

4 Fost il-movimenti ta' kapital elenkati fl-Artikolu 1 tad-Direttiva 88/361 huma inklu?i, ta?t l-Anness I tag?ha, il-“Movimenti ta' kapital personali”, li jinkludu l-wirt u l-legati.

Il-le?i?lazzjoni nazzjonali

5 L-Artikolu 1(1) tal-Kodi?i tat-taxxa tas-su??essjoni stabbilit bid-Digriet Irjali Nru 308, tal-31 ta' Marzu 1936 (Belgisch Staatsblad tas-7 ta' April 1936, p. 2403), ikkonfermat bil-li?i tal-4 ta' Mejju 1936 (Belgisch Staatsblad tas-7 ta' Mejju 1936, p. 3426, iktar 'il quddiem il-“Kodi?i”), jipprovdi li t-taxxa tas-su??essjoni ti?i evalwata fuq il-valur, wara li jitnaqqas id-dejn, ta' dak kollu li jin?abar fis-su??essjoni tal-mejjet mill-eredi tieg?u.

6 L-Artikolu 111 tal-Kodi?i jipprovdi:

“Sabiex ti?i stabbilita l-insuffi?jenza tal-valutazzjoni tat-totalità jew ta' parti mill-beni ta' su??essjoni li jinsabu fir-Renju [tal-Bel?ju], li ji?u ddikjarati bil-valur mi?jud tag?hom, min jir?ievhom jista' bla ?sara g?all-mezzi ta' prova o?ra previsti fl-Artikolu 105, jitlob il-perizja tal-imsemmija proprjetà; madankollu, fir-rigward tal-proprjetà mobbli korporali, dan id-dritt ta' perizja japplika biss g?all-vapuri u d-dg?ajjes”.

7 It-tieni subparagrafu tal-Artikolu 137(1) tal-imsemmi Kodi?i jipprovdi li hemm preskrizzjoni fuq it-talba “ta' att ta' perizja fuq il-proprjetà su??etta g?al tali kontroll u xi taxxi, interessi u multi fil-ka? ta' valutazzjoni insuffi?jenti tal-imsemmija proprjetà, wara sentejn; xi taxxi, interessi u multi fil-ka? ta' valutazzjoni insuffi?jenti tal-proprjetà mhux su??etta g?al perizja, wara g?axar snin; li tibda tiddekorri mill-?urnata li fiha sse?? il-pre?entata tad-dikjarazzjoni”.

Il-kawża prinċipali u d-domanda preliminari

8 Il-konjużi De Pinsun u Halley, il-żenituri tar-rikorrenti, mietu t-tnejn f'daqqa fis-6 ta' Diċembru 2003. Huma kienu jirrisjedu f'Tervuren (Belġju), u kellha ssir dikjarazzjoni ta' sużessjoni f'Leuven.

9 Fis-16 ta' Awwissu 2004 u 2005, ir-rikorrenti kullu, rispettivament, EUR 16 miljun u EUR 4 miljun b'ala kull ta' sużessjoni.

10 Fis-7 ta' Novembru 2005, ir-rikorrenti ppreżentaw, quddiem l-amministrazzjoni fiskali ta' Leuven, dikjarazzjoni ta' sużessjoni għal missierhom u dikjarazzjoni ta' sużessjoni oħra għal ommhom.

11 Is-sużessjoni kien fiha, fiż-żewġ każijiet, in-nofs indiviż ta' 2 172 600 azzjoni rreżistrata tal-kumpannija Carrefour SA, li s-sede tagħha, fiż-żmien meta seżew il-fatti tal-kawża, kienet tinsab f'Levallois-Perret (Franza), u 2 085 azzjoni rreżistrata ta' din l-istess kumpannija. Ir-rikorrenti evalwaw il-valur tal-azzjonijiet irreżistrati tagħhom għal EUR 28.31 kull sehem, jiżifieri l-valur tagħhom fil-Borża, fil-żurnata li fiha mietu l-żenituri tagħhom, flimkien ma' tnaqqis ta' 35 %.

12 B'ittra tal-20 ta' Frar 2008, id-Derde Ontvangkantoor van de Registratie te Leuven (it-Tielet Uffiżżju tar-Reżistrazzjonijiet ta' Leuven) informa lir-rikorrenti li l-amministrazzjoni kentrali ta' Brussell kienet iddeżidiet, fid-29 ta' Jannar 2008, li l-azzjonijiet kellhom jiżu evalwati EUR 43.55 kull waċda.

13 Fir-rikors tagħhom ippreżentat quddiem il-qorti tar-rinviju, ir-rikorrenti jinvokaw, prinċipalment, il-preskrizzjoni tal-azzjoni tal-amministrazzjoni fiskali Belġjana sabiex tikkonstata l-insuffiżjenza tal-valutazzjoni tal-imsemmija azzjonijiet irreżistrati. Sussidjarjament, huma jikkontestaw il-valur tagħhom ikkonstatat minn din l-amministrazzjoni.

14 Mid-deżiżjoni tar-rinviju jirriżulta li, abbażi tal-qari flimkien tal-Artikolu 111 u tat-tieni subparagrafu tal-Artikolu 137(1) tal-Kodiċi, il-perizja tal-azzjonijiet irreżistrati prevista fl-Artikolu 111 huwa possibbli sakemm dawn jinżammu f'kumpannija li tinsab fil-Belġju. L-azzjonijiet jitqiesu li jinsabu f'dan l-Istat Membru meta s-sede ta' tmexxija effettiva tal-kumpannija kkonżernata tinsab f'dan l-Istat. It-terminu ta' preskrizzjoni għall-valutazzjoni tal-azzjonijiet huwa, f'dan il-każ, ta' sentejn. Madankollu, għall-azzjonijiet miżmuma f'kumpannija li s-sede ta' tmexxija effettiva tagħhom tinsab barra mit-territorju Belġjan, tali perizja ma hijiex possibbli u l-imsemmi terminu jiżdied sa għaxar snin.

15 Peress li kkunsidra li l-kontroversja fil-kawża prinċipali tqajjem kwistjonijiet ta' interpretazzjoni tad-dritt Komunitarju, ir-Rechtbank van eerste aanleg te Leuven iddeżieda li jissospendi l-proċedimenti quddiemu u li jagħmel id-domanda preliminari segwenti lill-Qorti tal-Ġustizzja:

“Id-dispożizzjonijiet ta[t-tieni] subparagrafu tal-Artikolu 137(1) tal-Kodiċi [...] moqrija flimkien mad-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 111 ta' dan l-istess kodiċi, huma kompatibbli mal-Artikoli 26 [TFUE], 49 [TFUE], 63 [TFUE] u 65 [TFUE], peress li t-terminu ta' preskrizzjoni tat-taxxa tas-sużessjoni dovuta fuq l-azzjonijiet irreżistrati huwa ta' sentejn meta l-uffiżżju rreżistrat tal-kumpannija jinsab fil-Belġju, filwaqt li dan l-istess terminu ta' preskrizzjoni huwa ta' għaxar snin meta l-uffiżżju rreżistrat tal-kumpannija ma jinsabx fil-Belġju?”

Fuq id-domanda preliminari

Fuq il-libertà inkwistjoni fil-kawża prinċipali

16 Id-domanda ppreżentata mill-qorti tar-rinviju tirrigwarda l-Artikoli 26 TFUE, 49 TFUE, 63 TFUE u 65 TFUE. Fl-osservazzjonijiet li ppreżentaw lill-Qorti tal-Ġustizzja, il-Gvern Belġjan u l-Kummissjoni Ewropea jsostnu li huma biss iż-żewġ dispożizzjonijiet tal-ażżar, jiżifieri dawk li jirrigwardaw il-moviment liberu tal-kapital, li huma rilevanti għall-kawża prinċipali.

17 F'dan ir-rigward, minn l-urisprudenza stabbilita sew jirriżulta li, sabiex jiġi ddeterminat jekk liżi nazzjonali taqax ta' wa' da jew o'ra mil-libertajiet ta' moviment, għandu jittie'ed inkunsiderazzjoni l-għan tal-liżi inkwistjoni (sentenzi tal-24 ta' Mejju 2007, Holböck, C-157/05, 2'abra p. l-4051, punt 22 u tas-17 ta' Settembru 2009, Glaxo Wellcome, C-182/08, 2'abra p. l-8591, punt 36).

18 Fil-kawża prinċipali, l-għan tal-leżiżazzjoni inkwistjoni huwa li jiġi stabbili terminu li fih tista' sse' valutazzjoni tal-azzjonijiet irreżistrati miżmuma f'kumpannija li s-sede ta' tmexxija effettiva tagħha tinsab barra mit-territorju Belġjan u li huma ttrasferiti permezz ta' sużżessjoni.

19 Issa, mill-urisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja jirriżulta li s-sużżessjonijiet, li jikkonsistu fi ttrasferiment lil persuna jew lil diversi persuni tal-patrimonju li jit'alla minn persuna mejta, jaqgħu ta' it-Titolu XI tal-Anness I tad-Direttiva 88/361, intitolat "Movimenti ta' kapital personali", jikkostitwixxu movimenti ta' kapital fis-sens tal-Artikolu 63 TFUE, 2'lied f'dawk il-każijiet fejn l-elementi kostitwenti tagħhom ikunu limitati għal Stat Membru wie'ed biss (ara, f'dan is-sens, is-sentenza 2'itata iktar 'il fuq, Eckelkamp et C-11/07, 2'abra p. l'6845, punt 39 u l-urisprudenza 2'itata). Issa, sitwazzjoni, b'2'al dik tal-kawża prinċipali, li fiha l-azzjonijiet huma miżmuma minn resident Belġjan f'kumpannija li għandha s-sede ta' tmexxija effettiva tagħha fi Franza, bl-ebda mod ma tikkostitwixxi sitwazzjoni purament interna.

20 Minn dan isegwi li d-dispożizzjonijiet tat-Trattat FUE dwar il-moviment liberu tal-kapital japplikaw għal kawża b'2'al dik tal-kawża prinċipali.

21 Għaldaqstant, je'tie' li jitqies li bid-domanda tagħha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk l-Artikolu 63 TFUE għandux jiġi interpretat fis-sens li jipprekludi leżiżazzjoni ta' Stat Membru li tipprovdi, fil-qasam tas-sużżessjoni, terminu ta' preskrizzjoni differenti għall-valutazzjoni tal-azzjonijiet irreżistrati skont jekk is-sede ta' tmexxija effettiva tal-kumpannija li fiha l-mejjet kien azzjonista tinsab jew le f'dan l-Istat Membru.

Fuq l-eżistenza ta' restrizzjoni fuq il-moviment liberu tal-kapital

22 Għandu jittfakkar li l-miżuri pprojbiti mill-Artikolu 63(1) TFUE, b'2'ala restrizzjonijiet għall-moviment tal-kapital, jinkludu dawk li huma ta' natura li jiddisswadu dawk li ma humiex residenti milli jinvestu fi Stat Membru jew li jgħommu tali investiment (ara f'dan is-sens, is-sentenzi tat-22 ta' Jannar 2009, STEKO Industriemontage, C'377/07, 2'abra p. l'299, punti 23 u 24 kif ukoll tal-31 ta' Marzu 2011, Schröder, C'450/09, li għada ma 2'ietx ippubblikata fil-2'abra, punt 30).

23 Fir-rigward tal-leżiżazzjoni inkwistjoni fil-kawża prinċipali, mid-deżiżjoni tar-rinviju jirriżulta li din tistabbilixxi distinzjoni fir-rigward tat-terminu ta' preskrizzjoni għall-valutazzjoni tal-azzjonijiet irreżistrati fid-dawl ta' tassazzjoni fuq is-sużżessjoni, permezz tal-lokalizzazzjoni tas-sede tat-tmexxija effettiva tal-impri'za kkon'ernata, billi t-terminu ta' preskrizzjoni għall-valutazzjoni tal-azzjonijiet ma'ru'za minn kumpannija li s-sede ta' tmexxija effettiva hija stabbilita fil-Belġju huwa ta' sentejn, filwaqt li meta l-azzjonijiet huma miżmuma f'kumpannija li s-sede tagħha tinsab fi Stat Membru ie'or, l-imsemmi terminu ta' preskrizzjoni huwa ta' għaxar snin.

24 Issa, l-applikazzjoni ta' tali terminu ta' preskrizzjoni itwal fuq l-eredi li għandhom azzjonijiet f'kumpannija li s-sede ta' tmexxija effettiva tagħha hija stabbilita fi Stat Membru li ma huwiex ir-

Renju tal-Belġju jista' jkollha l-konsegwenza li tiddiswadi lir-residenti Belġjani milli jinvestu jew milli jgħommu investimenti f'assi li jinsabu barra minn dan l-Istat Membru, peress li l-eredi tagħom ikunu jinsabu iktar spiss f'inferenza fir-rigward tal-possibbiltà li jkunu s-suq ta' kontroll fiskali.

25 Għaldaqstant, tali leżijonijiet nazzjonali tikkostitwixxi restrizzjoni fuq il-moviment liberu tal-kapital, fis-sens tal-Artikolu 63(1) TFUE.

Fuq il-justifikazzjoni tar-restrizzjoni fuq il-moviment liberu tal-kapital

26 Sabiex tiġi justifikata r-restrizzjoni fuq il-moviment liberu tal-kapital, il-Gvern Belġjan jinvoka numru ta' kunsiderazzjonijiet li jirrigwardaw, minn naħa, il-żurra ta' li tiġi għurata l-effikaġja tal-kontrolli fiskali u, min-naħa l-oħra, il-żurra kontra l-frodi fiskali.

27 Skont l-imsemmi Gvern, fir-rigward tal-effikaġja tal-kontrolli fiskali, l-applikazzjoni ta' terminu ta' preskrizzjoni itwal għall-evalwazzjoni tal-azzjonijiet tal-kumpanniji li jinsabu fi Stat Membru li ma huwiex ir-Renju tal-Belġju huwa neċessarju sabiex tinkiseb informazzjoni dwarhom.

28 Fir-rigward tal-żurra kontra l-frodi fiskali, tali terminu joffri lill-awtoritajiet fiskali Belġjani l-possibbiltà, fil-każ fejn jiskopru insuffiżjenza fil-valur tal-azzjonijiet ta' kumpanniji li jinsabu barra mill-pajjiż, li jibdew investigazzjoni u, meta jsir magħruf li dawn l-azzjonijiet kienet għal taxxa għal ammont għal wisq, li japplikaw taxxa addizzjonali.

29 Barra minn hekk, il-Gvern Belġjan isostni li leżijonijiet b'għal dik inkwistjoni fil-kawża prinċipali hija neċessarja sabiex tirrimedja għall-nuqqas tal-possibbiltà reali, għall-imsemmija awtoritajiet, sabiex jiksibu informazzjoni fuq l-assi miżjura fi Stat Membru li ma huwiex ir-Renju tal-Belġju. Dan il-Gvern josserva li talba għal informazzjoni ppreżentata fuq il-bażi tal-Artikolu 2 tad-Direttiva tal-Kunsill 77/799/KEE, tad-19 ta' Diċembru 1977, dwar l-għajnuna mill-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri fil-qasam tat-taxxa diretta (ĠU L 336, p. 15), ma tistax tiġi ppreżentata minn Stat Membru li jkun fil-każ preżenti fejn dan tal-aħħar ikun diġà ppreżentat elementi insuffiżjenti mill-bidu.

30 F'dan ir-rigward, mill-urisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-Ġustizzja jirriżulta li kemm il-żurra kontra l-frodi fiskali u kemm in-neċessità li tiġi għurata l-effikaġja tal-kontrolli fiskali jikkostitwixxu raġunijiet imperattivi ta' interess pubbliku li jistgħu jiġi justifikaw restrizzjoni għall-eżerċizzju tal-libertajiet ta' moviment iggarantiti mit-Trattat FUE (ara, b'mod partikolari, fir-rigward tal-żurra kontra l-frodi fiskali, is-sentenza tal-14 ta' Settembru 2006, Centro di Musicologia Walter Stauffer, C-386/04, għal p. l-8203, punt 32, u, fir-rigward tal-effikaġja tal-kontrolli fiskali, is-sentenza tas-27 ta' Jannar 2009, Persche, C-318/07, għal p. l-359, punt 52).

31 Mandakollu, restrizzjoni għall-moviment liberu tal-kapital tista' tkun ammessa biss bil-kundizzjoni li tkun xierqa sabiex tiġi għurata t-tweġġiq tal-għajnuna inkwistjoni mingħajr ma tmur lil hinn minn dak li huwa neċessarju sabiex jintlaq dan l-għajnuna (ara, b'mod partikolari, is-sentenza tat-28 ta' Ottubru 2010, Établissements Rimbaud, C-72/09, li għadha ma kienet ippubblikata fil-ĠU, punt 33 u l-urisprudenza relatata).

32 Issa, anki jekk jitqies li l-leżijonijiet inkwistjoni fil-kawża prinċipali tista' tilqa' l-għajnuna anijiet li jirrigwardaw il-żurra ta' li tiġi għurata l-effikaġja tal-kontrolli fiskali u tal-żurra kontra l-frodi fiskali, għandu jiġi rrilevat li tali leżijonijiet tmur lil hinn minn dak li huwa neċessarju sabiex jintlaq dawn l-għajnuna.

33 Fil-fatt, mill-urisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja dwar it-terminu ta' rettifika fil-każ li d-dogħal minn tfaddil u/jew d'ul imnissel minn dan it-tfaddil ma jiġi iddikjarat lill-awtoritajiet fiskali, għandha ssir distinzjoni bejn dawn il-leżijonijiet u leżijonijiet oħri, fejn l-ewwel xenarju jikkorrispondi għal sitwazzjoni fejn

elementi li huma taxxabli ma jkunux ?ew iddikjarati lill-awtoritajiet fiskali u dawn tal-a??ar ma jkollhom l-ebda ?juel dwar l-e?istenza tal-imsemmija elementi sabiex ikunu jistg?u jibdew investigazzjoni u t-tieni tirrigwarda sitwazzjoni li fiha l-imsemmija awtoritajiet ikollhom informazzjoni dwar dawn l-elementi taxxabli (sentenza tal-11 ta' ?unju 2009, X u Passenheim-van Schoot, C-155/08 u C-157/08, ?abra p. l-5093, punti 62 u 63).

34 Fil-kaw?a prin?ipali, huwa stabbilit li l-azzjonijiet irre?istrati inkwistjoni ssemmev fid-dikjarazzjonijiet ta' su??essjoni, fis-sens li l-awtoritajiet fiskali tal-Istat Membru kkon?ernat g?andhom l-informazzjoni dwar dawn l-azzjonijiet. G?aldaqstant, il-le?i?lazzjoni inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali taqa' ta't it-tieni e?empju msemmi fil-punt pre?edenti.

35 Issa, fir-rigward tat-tieni ipote?i, il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet, fil-punt 74 tas-sentenza X u Passenheim-van Schoot, i??itata iktar 'il fuq, li ma tistax tkun i??ustifikata l-applikazzjoni minn Stat Membru ta' terminu pprorogat ta' rettifika, li ma huwiex inti? spe?ifikament sabiex jippermetti lill-awtoritajiet fiskali ta' dan l-Istat Membru ju?aw b'mod g?aqli l-mekkani?mu ta' g?ajnuna re?iproka bejn l-Istati Membri u li japplika meta l-?wejje? taxxabli kkon?ernati jinsabu fi Stat Membru ie?or.

36 Fil-fatt, meta l-awtoritajiet fiskali ta' Stat Membru jkollhom l-indizji li jippermettulhom jikkomunikaw, kemm jekk permezz tal-mekkani?mu ta' g?ajnuna re?iproka prevista fid-Direttiva 77/799, kemm permezz ta' konvenzjonijiet bilaterali mal-awtoritajiet kompetenti ta' Stat Membru ie?or sabiex dawn l-awtoritajiet tal-a??ar jg?addulhom l-informazzjoni ne?essarja sabiex ji?i stabbilit l-ammont pre?i? tat-taxxa, is-sempli?i fatt li l-?wejje? taxxabli kkon?ernati jinsabu fi Stat Membru ie?or ma ji??ustifikax l-applikazzjoni ?enerali ta' terminu addizzjonali ta' rettifika li ma jirrigwarda bl-ebda mod i?-?mien me?tie? sabiex jintu?a b'mod g?aqli dan il-mekkani?mu ta' g?ajnuna re?iproka (sentenza X u Passenheim-van Schoot, i??itata iktar 'il fuq, punt 75).

37 Issa, g?alkemm fil-kaw?a pre?enti huwa minnu li d-direttiva ma tapplikax g?at-taxxa tas-su??essjoni, mill-pro?ess ippre?entat lill-Qorti tal-?ustizzja jirri?ulta li ma huwiex eskluz li l-awtoritajiet fiskali Bel?jani setg?u madankollu jirrikorru, sabiex jivverifikaw il-valur tal-assi inkwistjoni, g?al strumenti o?ra ta' g?ajnuna re?iproka, b?al, pere?empju, il-konvenzjoni bejn Franza u l-Bel?ju, inti?a sabiex ti?i evitata t-tassazzjoni doppja u sabiex tirregola kwistjonijiet o?ra dwar it-taxxa fuq is-su??essjoni u taxxi ta' re?istrazzjoni, iffirmata fi Brussell, fl-20 ta' Jannar 1959.

38 F'kull ka?, hekk kif irrilevat ?ustament il-Kummissjoni, sabiex jivvalutaw l-azzjonijiet tal-kumpanniji kkwotati fil-Bor?a, b?al dawk li huma inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, xejn ma jipprojbixxi lill-awtoritajiet fiskali Bel?jani, sabiex jibdew l-investigazzjoni tag?hom, milli jirreferu g?all-valur ta' dawn l-azzjonijiet fid-data tal-mewt tal-proprjetarju tag?hom, kemm fil-medja, u kemm fl-internet. Hekk kif jirri?ulta mill-punti 11 u 12 ta' din is-sentenza, huwa barra minn hekk fuq din il-ba?i li l-azzjonijiet inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali ?ew ivvalutati minn dawn l-awtoritajiet iktar minn sentejn wara l-pre?entata tad-dikjarazzjonijiet ta' su??essjoni.

39 Isegwi li l-applikazzjoni ta' terminu ta' g?axar snin sabiex ji?u vvalutati l-azzjonijiet mi?muma f'kumpannija li s-sede ta' tmexxija effettiva tag?ha tinsab fi Stat Membru li ma huwiex ir-Renju tal-Bel?ju ma hijiex ?ustifikata fil-ka? fejn l-applikazzjoni ?enerali ta' tali terminu ma tirrigwarda bl-ebda mod i?-?mien me?tie? sabiex jintu?a effettivament il-mekkani?mu ta' g?ajnuna re?iproka jew mezzi alternattivi o?ra li jippermettu li ji?i investigat il-valur ta' dawn l-azzjonijiet.

40 Minn dak kollu li ntqal qabel jirri?ulta li r-risposta g?ad-domanda ppre?entata g?andha tkun li l-Artikolu 63 TFUE g?andu ji?i interpretat fis-sens li jipprekludi le?i?lazzjoni ta' Stat Membru, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, milli tipprovdi, fil-qasam tat-taxxa tas-su??essjoni, terminu ta' preskrizzjoni ta' g?axar snin g?all-valutazzjoni ta' azzjonijiet irre?istrati ta' kumpannija li tag?ha l-mejjet kien azzjonista u li s-sede ta' tmexxija effettiva tag?ha tkun stabbilita fi Stat Membru ie?or, filwaqt li dan l-istess terminu jkun ta' sentejn meta s-sede ta' tmexxija effettiva tinsab fl-ewwel Stat

Membru.

Fuq l-ispejje?

41 Peress li l-proċedura għandha, fir-rigward tal-partijiet fil-kawża prinċipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tiddeċiedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti għas-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-Ġustizzja, minbarra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistgħux jitallsu lura.

Għal dawn il-motivi, il-Qorti tal-Ġustizzja (It-Tieni Awla) taqta' u tiddeċiedi li:

L-Artikolu 63 TFUE għandu jiġi interpretat fis-sens li jipprekludi leżijonijiet ta' Stat Membru, b'al dik inkwistjoni fil-kawża prinċipali, milli tipprovdi, fil-qasam tat-taxxa tas-suqessjoni, terminu ta' preskrizzjoni ta' għaxar snin għall-valutazzjoni ta' azzjonijiet irreġistrati ta' kumpannija li tagħha l-mejjet kien azzjonista u li s-sede ta' tmexxija effettiva tagħha tkun stabbilita fi Stat Membru ieor filwaqt li dan l-istess terminu jkun ta' sentejn meta s-sede ta' tmexxija effettiva tinsab fl-ewwel Stat Membru.

Firem

* Lingwa tal-kawża: l-Olandi?.